

«کار کردن انفرادی»

۱- کار کردن به تنهایی به چه معناست؟

فردی که به تنهایی در جایی مشغول به کار است بطوریکه کسی او را نمی بیند و یا صدای او را نمی شنوند و یا اینکه در طول زمان کاری کسی به او مراجعه نمی کند از موارد محیطهای کار انفرادی محسوب می شود. این مسئله از اهمیت خاصی برخوردار است و به همین منظور باید تمامی موقعیتهای بدقت مورد بررسی و توجه قرار گیرد.

تنهایی کار کردن به موقعیتهای دیگری نیز اطلاق می گردد مثلاً ممکن است در طی مدت زمانی خاص، کارگری در جایی مشغول به کار بوده و بصورت مستقیم با همکاران خود در تماس نباشد به طور مثال مسئول پذیرش و یا منشی دفتر یک ساختمان بزرگ و یا یک کارگر ساختمانی که در قسمت حمام یا دیگر قسمتها که در دید قرار ندارد مشغول بکار باشد، از موارد کار انفرادی محسوب می گردد. مادامیکه موارد ایمنی و حفاظتی برای کارگر رعایت شده باشد تنهایی کار کردن خطرناک نیست که البته این امر به دیگر شرایط موجود در محیط کار بستگی دارد نظیر قرار گرفتن کارگر در محیط کم خطر یا پرخطر، نوع کار، حوادث و صدمات احتمالی، ارتباط کارگر با محیط بیرون از کار و... .

شرایط فوق اهمیت رعایت موارد ایمنی و حفاظتی و ضرورت ارزیابی دقیق موقعیت و شرایط کار

به تنهایی را نشان می دهد.

۲- این مقاله چه گروههایی را تحت پوشش قرار می دهد؟

این مقاله جزئیات اجرایی مورد نیاز برای محیط هایی که فرد به تنهایی در آن مشغول بکار است را مطرح می نماید (برای مثال روشهای برقراری تماس و اطمینان از حضور سالم و ایمن کارگر در محل کار و همچنین بررسی و ارزیابی خطرات موجود در محیط کارگر).

۳- مثالهایی از فعالیتهای پر خطر و کم خطر

در اغلب موارد کارهایی را که دارای ریسک خطر بالاتری هستند هرگز نبایستی بوسیله یک کارگر تنها انجام گیرد نمونه ای از فعالیتهای مذکور به شرح ذیل می باشد.

- کار در ارتفاعات و بلندیها

- کار در فضاهای بسته (از قبیل تانکها، سیلوهای آرد یا آسانسورها، کانالهای زیرزمینی و غیره)

- کار با خطوط جریان الکتریسته

- کار با ابزار خطرناک مثل اره برقی

- کار با مواد و اشیا خطرناک

- کار با مواد در فشار بالا

- و بصورت کلی جایی که کار آن دارای پتانسیل بالقوه خطر می باشد جزء کارهای خطرناک محسوب می شود.

* و مواردیکه دارای ریسک خطر کمتری هستند نظیر:

- عملیاتهای سرویس و نگهداری (بجز دستگاههای روشن و یا آنهاییکه دارای پتانسیل خطر می باشد)

- عملیاتهای دیده بانی و مراقبت

- سرایداری و بطور کل حفاظت و نگهداری

- کارهای پشت میزی (کارهای اداری)

۴- برای رعایت موارد ایمنی در محیط‌های کار انفرادی چه اقداماتی باید انجام داد؟

قوانین و آئین نامه های مربوطه را بررسی نموده و برخی اختیارات قانونی مرتبط با این موضوع را مشخص کنید تعدادی از مراحل که می توان توسط آنها ایمنی کار در محیط های کار انفرادی را بررسی نمود به شرح ذیل می باشد.

- ارزیابی خطرات محل کار

- با کارگر درباره کاری که به وی محول می شود صحبت نموده و ایشان را کاملاً توجیه نمایید.

- روش کار و تمام مواردیکه کارگر را ملزم خواهد ساخت تا ایمنی را در حین انجام کار رعایت کند آشنا نمایید.

- حوادثی را که در محل کارگاه رخ داده و همچنین حوادث مشابه در چنین کارگاهها را مورد بررسی قرار دهید و سعی کنید برای پیشگیری از بروز مجدد آن برنامه ای تنظیم کنید.

- تا جائیکه امکانپذیر است از کارکردن کارگران به تنهایی جلوگیری شود خصوصاً به منظور انجام کارهاییکه در آن خطرات شناخته شده وجود دارد.

- در محلی که کارگر مجبور است به تنهایی کار کند برای کمترین پتانسیل خطر موجود نیز اقدامات احتیاطی و پیشگیرانه انجام گیرد تا خطرات پنهانی کوچک باعث ایجاد حوادث عظیم نشود.

- آموزشهای لازم هم از جهت آشنایی کارگر با نوع و روش کار و هم از جهت مسائل ایمنی و بهداشت، پیش بینی نماید.

- تمام موقعیتهای موجود، نظیر حوادث شبه حوادث و... را گزارش نموده و آنها را تجزیه و تحلیل نمایید و در صورت نیاز به رویه کاری خود را تغییر دهید تا به ایمن ترین وضعیت برسید.

- برای اینکه از وضعیت کارگری که تنها کار می کند آگاهی داشته باشید روشهایی را برای اینکار برقرار نمائید نظیر مراجعه برای بررسی وضعیت او در فواصل زمانی مشخصی، استفاده از سیستمهای صوتی و تصویری در چنین محیطهای کاری و... .

بهر صورت مطمئن شوید که تماسها با تمامی کارگران که در محیطهای تک نفره کار می کنند، بطور منظم برقرار است.

- فهرستی از کارهایی که دارای خطرات بالایی هستند تهیه نموده و سعی کنید این کارها در طول ساعات کار عادی انجام شود تا تعدادی از کارگران ماهر در محل حضور داشته و در مواقع ضروری به کارگر تنها کمک نمایند.

۵- نمونه هایی از روشهای اطلاع از وضعیت کارگر تنها که در موقعیتی مشغول بکار است.

وجود روشها و سیستمهایی برای اطلاع از وضعیت کارگر در محیطی که به تنهایی کار می کند بسیار مهم است. اینکه چگونه به این امر دست یابد بستگی به تصمیم شما و شرایط موجود دارد که آیا به تماسهای مکالمه ای بسنده می کنید و یا دلائل قانع کننده ای برای روشهای بصری و یا ملاقات حضوری با کارگر دارید. بهر صورت مطمئن شوید که روشهای مناسب برای اینکار یافته اید تا هر لحظه از وضعیت کارگر با خبر شوید.

برقراری تماس در ساعاتیکه پرسنل اداری و یا دیگر همکاران در کارگاه حضور ندارند ضروری تر به نظر می رسد مثلاً شیفتهای بعد از وقت اداری نظیر شیفت عصر یا شب که کارگر، مجبور است به تنهایی مشغول به کار باشد.

امروزه برای بیشتر کارگرانیکه تنها کار می کنند تلفن یکی از ضروریترین و مهمترین راه تماس محسوب می شود. اگر شما کارمند اداری هستید یک خط تلفن در اختیار شما می باشد ولی اگر از محل کارتان دور شدید و به تلفن دسترسی ندارید وجود تلفنهای همراه و بی سیم

ضروری و مفید به نظر می رسد. ولی اگر در منطقه ای که شما قرار دارید این تلفنهای آنتن دهی مناسبی ندارند و ممکن است هر لحظه تماس قطع و وصل شود از روشهای دیگر نظیر (تلفن عمومی - ملاقاتهای حضوری و سیستم های ماهواره ای و...) استفاده نمائید تا مطمئن شوید ارتباط شما با دیگر همکارانتان برقرار می باشد و در صورتیکه قصد خروج از محل کار خود را دارید بایستی جزئیات خروج خود نظیر موارد ذیل را اطلاع دهید.

- مقصد

- زمان رسیدن به مقصد

- زمان بازگشت

- چگونگی تماس با شما (در صورتیکه تا دیر وقت در مقصد خواهید ماند)

- وسیله تردد (وسیله عمومی - ماشین - هواپیما و...)

- در هنگام تصمیم گیری برای خروج از محل کار، اتفاقات خارج از کنترل مثل بدی آب و هوا - مشکلات ترافیکی و... را در برنامه خود مد نظر قرار دهید.

* روشهایی برای برقراری تماس با کارگری که به تنهایی کار می کند

- طرحی تنظیم نمائید و در آن زمان - موقعیت مکانی و میزان زمانی را که کارگر باید به تنهایی در محیطی کار کند مشخص نمائید.

- فرد بخصوصی را برای برقراری تماس تعیین نمائید و حتی برای این فرد نیز یک پشتیبانی قرار دهید تا هر لحظه از وضعیت کارگران اطلاع داشته باشید.

- لیستی از تمام سرکشی ها، چه بصورت تلفنی یا بصورت حضوری تنظیم نمائید.

- وضعیت سرکشی به محیط کار و دروه زمانی سرکشی را تعیین نمائید.

- تماس را به هیچ عنوان قطع ننمائید و هر لحظه از وضعیت کارگران مطلع شوید.

- کلمه ای را بعنوان کد انتخاب کنید تا در مواقع نیاز به کمک، کارگران از این کد به منظور اطلاع رسانی از وجود خطر در محیط کار استفاده نمایند.

- طرحی را پیاده کنید تا از وضعیت کارگری که به تنهایی در محیط کار، مشغول به کار است و روشهای نظارتی و سرکشی برای او اعمال نشده است اطلاع یافته و اقدامات لازم را در این خصوص انجام دهید.

در زیر به نکاتی در این خصوص اشاره می شود (لازم به یادآوری است که هنگام بررسی این مورد موقعیت محیطی و سایر شرایط بایستی محافظت گردد).

الف- طول زمانیکه یک کارگر مجبور است به تنهایی کار کند.

ب- مدت زمان منطقی برای کار کردن در تنهایی چه میزان می باشد؟

ج- آیا این منطقی است که کارگری در تمام ساعات کاری خود تنها باشد؟

د- آیا کار کردن به تنهایی در محیطهایی که یکسری خطرات احتمالی در آن وجود دارد یک عمل قانونی است (برای مثال کار در فضاهای بسته که برخی الزامات قانونی آن را تحت شرایطی، محدود نموده است).

ه- چه ساعتی از روز کارگر به تنهایی کار می کند.

ارتباطات

الف- چه نوع سیستم برقراری ارتباط در دسترس می باشد؟

ب- آیا دیدن کارگر ضروری است یا اینکه ارتباط کلامی به تنهایی کافی است؟

ج- آیا سیستم ارتباط ضروری، در همه موقعیتهای بصورت مناسب و مطمئن برقرار است

ح- آیا هنگامی که کارگر دور از وسیله نقلیه ای که سیستمهای ارتباطی بر روی آن نصب شده است

مشغول بکار است از دیگر سیستمهای ارتباطی برخوردار است؟

موقعیت کار

الف: آیا کار در محلی دور افتاده و جدا از محیط عمومی کارگاه انجام می شود (بخاطر داشته باشید منظور از موقعیتهای دور افتاده دور بودن از بعد مسافت نیست) اطاقها و مکانهایی نظیر زیر زمین، انبار و... را می توان بعنوان یک محیط جدا از کارگاه در نظر گرفت؟

ب: آیا برای رسیدن به محل کار به وسیله نقلیه نیاز است و چه نوع وسیله حمل و نقل می تواند مناسب باشد؟

ج: آیا وسیله نقلیه مجهز به جعبه کمکهای اولیه و مواد غذایی و آشامیدنی می باشد؟

ح: آیا کارگری که در محل دور افتاده و دور از دسترس کار می کند در زمینه استفاده از وسایل کمکهای اولیه آموزش دیده است؟

د: آیا این کارگر مجبور است مدتها دور از وسیله نقلیه خود کار کند؟

ذ: در صورت خرابی وسیله نقلیه آیا کارگر اطلاعات کافی برای تعمیر آن دارد؟

وضعیت کار

الف: آیا آموزشهای لازم درخصوص رعایت موارد ایمنی و حفاظتی توسط کارگری که به تنهایی کار می کند داده شده است؟

ب: آیا وسایل حفاظت فردی کافی در دسترس می باشد و آیا این وسایل متناسب با نوع کار بوده و کارگر در این زمینه آموزش دیده است؟

ج: آیا کاری که انجام خواهد شد از خطرات زیادی برخوردار است؟

د: آیا یکی از فاکتورهای مؤثر خستگی است؟

ذ: آیا درجه حرارت در محیط کار بالاست؟

و: ماشینها، ابزارآلات، وسایلی که مورد استفاده قرار خواهد گرفت از چه نوعی می باشند؟

ز: آیا احتمال حمله حیوانات، گزش حشرات (سمی یا آلرژیک) و غیره در محیط کار وجود دارد؟
ر: چگونه می توان به کارگری که در یک کارگاه با ساختمان قفل شده و مسدود کار می کند در مواقع اضطراری دسترسی پیدا کرد (برای مثال نظافت چی های شیفیت شب در ساختمانهای اداری بزرگ و...).

*تمام موارد ذکر شده بالا بایستی یک به یک مورد بررسی و ارزیابی قرار گیرند و برنامه ای برای هر کدام از آنها تنظیم گردد خصوصیات ویژه ای نیز برای کارگراینکه مجبورند به تنهایی کار کنند بایستی در هنگام بررسی و ارزیابی مد نظر قرار گیرد مثلاً:
- آیا شخص سابقه بیماری قبلی دارد که در این صورت احتمال خطر در محیطهای کار تک نفره افزایش می یابد.

- آیا کارگر از آموزشهای کافی برخوردار است (نظیر کمکهای اولیه، تعمیر سیستمهای ارتباطی، تعمیر وسیله نقلیه روشهای اجرایی و مناسب و یا سایر سرویسهای مرتبط با نوع کار).